

Az újítások haszna

Joó György, a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat újítási felelőse a vállalat üzemeiben bevezetett újítások között említ egyet a juteárnyógyárból, amely több mint kétszázézer forintot megtakarítást eredményezett, s bozzateszi:

— A jutagáriák komoly önköltségekkel terheltek el, az utóbbi két évben jelentősen nőtt a termelékenység, főként újítások miatt...

A központ a város újszegi végén van — a jutagyár homlokegyenest ellenkező irányban, a város másik végén. Az újítási felelős itt Nagygyörgy Imre — egyszermélyben a párttitkár. Kérdem e kétszázézer újításról, bólint.

A munkáshány is készített

— Ez mondhatni „forradalmi” újítás volt... legalább is korábban elképzelhetetlennek tartottuk — kezdte. — Minden korábbi elképzeléssel ellentétben állt. De kényszerített bennünket a munkáshány is, s a vállalkozás olyannyira sikerrel járt, hogy október óta üzemszerűen alkalmazzuk, teljes sikerrel...

Mi is ez, az újítás? Kis Ferenc, Kasza Gyula és dr. Császár István dolgozta ki a kenderrostok törés nélküli feldolgozását a jutában. A törőgép munkáját kikapcsolva, a kártól intenzívebb megmunkálással dolgozzák fel a rostot, így pótolva az előtörést. Mintegy 10 fő munkáját, illetve munkabéréit takarítják meg ezzel — lényegesebb a tíz fő, mint a bér, hiszen a vállalatnál, illetve az üzemben sokszor kellett „keresni” a munkásokat. Emellett a termelékenység is növekszik.

7,6 százalékos

A termelékenység a múlt év utolsó és az év első negyedében együttesen 7,6 százalékkal emelkedett — folytatja a párttitkár. — Nehéz kikalkulálni, sőt lehetetlen, hogy ebből mennyi mi nek köszönhető. Már csak azért se könnyű, mert ugyanott meg egy újítást vezetünk be, menet közben; a finomkártól a tekeresképzést. Úgy „saccoltuk”, hogy körülbelül 2–2 százalékos a két újítás eredményét, míg 3,6 százalékos egyéb műszaki intézkedések számlájára könyveltünk. De egyébként is jelentősen nőtt a termelékenység: tavaly az év folyamán 8,3, idén az első fél év alatt 3,6 százalékkal. Vagy más példával: a tavalyi kétféle tervvel felüli nyereségből 1,4 millió származott újításokból, az idén pedig 1,1 milliót számíthatunk ide. Ennek hátterében ilyen számok állnak: tavaly beadtak 143 újítást, s ebből 72 bevezetésre került. Tíz elő- és utóalkulált újítás együttes népszámbeli eredménye 1191000 forint. Mondhatni — átlagot véve — minden hatodik dolgozó újít és minden tizenegyetik eredményesen...

A 3645. újítás

A gyárban eredményes és népszerű tehát az újítómunka. Nagygyörgy elvtárs nyolcadik éve újításfelelős, ez idő alatt közel másfél-ezer újítást nyújtottak be!

Ma nyit a szegedi virágkiállítás

Rendezők, kertészek egész kis hada szünet nélkül dolgozott az éjszaka is, hogy Szeged virágkedvelő közönsége és a város vendégei az összes eddigieket felülmúló pompás virágparádét találjon ma. A harmadik országos meghívásos virágkiállítás délelőtt 10 órakor nyílik, a Horváth Mihály utcai Kamaraszínház termében.

Az ország 29 virágtermesztő állami gazdasága mutatja be itt áruit. Ezen kívül hét jó hírű virágtermesztő tsz és két szakcsoporthoz is bevezetett. Mint Fekete János főrendező elmondotta, a kiállítók hatalmas konkurenciára számítanak. Ezért virágaikat

A legfrissebb újítás előtte fekszik az asztalon, még nincs is benaplózva, mert betelt a napló, várja az újat. Milyen számot kap ez az újítás, hányadik lesz, mióta újítómozgalom van a gyárban? A soronkövetkező szám a 3645-ös, ezt kapja nyilván. Tárgya a nyújtós gépek tisztításának módosítása.

— Még nem tudom, jó-e vagy nem, csak tegnap teték le ide az asztalomra. — Belenéz. — Sőt, azt se tudom ki újította: két aláírás is van itt, csak elolvasni lehetetlen... No nem baj, ezt már csak ki lehet kutatni, reméljük, használni tudjuk...

Közben többször is cseng a telefon: újításokkal kapcsolatban érdeklődnek, kis vita is adódik — a „munkaköri kötelesség” kérdésében.

— A legvitatottabb fogalom, sajnos, gyakran elújí a hasznát, érdektelenséget kelt. Mert, ha valaki újítás nélkül is épp úgy kap fizetést és prémiumot, úgy érzi, nem kötelessége újítani, hiszen neki semmi előnye nem lesz abból. Holott gyakran beosztásánál, átkéntésénél fogva nagyon is hasznos újításokra lenne módja. Nem tudom, milyen lesz az új újítási rendelet... érdemes lenne megfontolni ezt a kérdést!

F. B.

Röszke új sorsfordulón

A járási tanács végrehajtó bizottságának ülésén — melyet ez alkalommal Röszkén tartottak — felszólalt Tanács Imre egykori egyéni gazda, a jó hírű helybeli Kossuth Tsz elnöke:

— Akkor, négy évvel ezelőtt is segítségem volt szűkségünk. Nagy problémákat csak a szegedi munkások segítségével tudtuk megoldani. Most is kellene talán valamilyen külső segítség...

Magam is emlékszem még ezekre a négy év előtti, kegyetlenül hideg téli napokra. Keményebb fagy csak a szivekben volt. Görcsös döbönelet afelett, hogy itt a vége a régi életmódnak. Hogy lesz holnap? Meglett apyakkal, nagyapákkal találkoztam, akik végső kétségbeesésükben betegséget színlve mindenféle gyógyszerdobozzal tömték ki a zsebüket.

Bevált az új életforma

Lám, Röszke kivirult azóta. Szép és gazdag falu lett belőle. A tsz-ek megalakulásakor tévé még egy sem volt a parasztlakásokban. Most meg naponta már 144 képernyőn tekinthetnek ki a falu lakói a nagyvilágba. Van 40 személyautójuk is. 196 család motorozik. Megszűntek számukra a távolságok. Rádió meg jöszerevel mindenütt van. A helyi szövetkezeti kis bank csöpp híján tízmillió forint egyéni betét felett kezdesedik. Közben a faluban majdnem mindenki újjáépítette, megnagyobbította, kicsinosította a házát. Ők ezt így summázták: „bevágott az új életforma”.

Most mégis gondok, kétségek gyötrik itt az embereket. Arról van szó, hogy a három tsz — mindegyik jó — a jelenlegi gazdasági keretek között már elérte a maximumot. Előbbre kellene lépni, egyesülni, egy falu — egy közösség alapon. Az egyesülés után végleges formájában lehetne kialakítani egy olyan mezőgazdasági nagyüzemet, mely megcélózhatná a termelésben a világszínvonalat. Mert — bármilyen jók is most a röszkei tsz-ek — attól még messze vannak.

Bonyolult problémák

A Kossuth Tsz-ben, ahol a munkaegység értéke im-

már évek óta 50 forint körül mozog, sok a munkaerő! Alig több, mint két hold föld jut egy dolgozóra. A másik kettőben pedig kevés a dolgos kéz. Emiatt nem tudják földjeiket úgy művelni, mint a Kossuth gazdái. Kár ez nekik is, a népgazdaságnak is. Viszont ha egyesülnek, ez a nagy elmondandó egyszerűen megszűnik. A gazdasági erőforrásokat egyformán lehetne elosztani. Korszerű istállók, magtárak kellenének a kezdeti rossz szerűségi helyére a Petőfi és az Aranykalász Tsz-be. Jelentősen fejleszhetnék a zöldségtermesztést is. De hát amíg a gazdák saját problémáikat helyben meg nem oldják, a megye és a járás nem járulhat hozzá a drága beruházásokhoz. Érthető ez, hiszen nagyon sok drága építkezéssel derült már ki a megyében, hogy elhamarkodva készült.

Röszkén például a közös tehenészetnek lent a Tiszaparton van a legjobb helye. A Kossuth gazdái már építettek is itt egy 300 férőhelyes modern tenyésztépet. Tehát nincs értelme, hogy a másik két tsz-ben is — pedig kéri — építsenek tehenészeteket. Náluk a tömeges marhahizlalásnak van jövője. Viszont a hizlalnivaló anyag is a mostani Kossuth Tsz-ből kerülhetne ki. Ugyanígy bonyolult problémák vannak a falu megőrzöttsége miatt a szőlőgyümölcsöstelepek járulékos beruházásai körül is.

A várakozás — veszteség

Ezért a járási párt-végrehajtóbizottság és a járási tanács végrehajtó bizottsága azt javasolja, hogy az erők egyesítését még az idén hozza tető alá. A további várakozás idő- és anyagi veszteség. Ha ez ennyire világos, akkor hát miért nem akarja mindenki? Forró Lászlóból és Kisistók Szilveszterből, az Aranykalász meg a Petőfi Tsz elnökeiből őszintén bugygyant ki a szó:

— A szomszédos tsz-ekben olyan mértékű oltott már a részes művelés, hogy idegeneknek például röszkei tsz-tagoknak is tömegesen adnak ki földeket. A fejekbe egy kicsit visszalopódzott a múlt. Nálunk is vannak emberek — mondták — akik már napszámokkal is műveltetik más tsz-ek földjét. Úgy gondolják: ezt jövőre irtthon, a saját szövetkezeteikben is megtehetik, ha nem lesz egyesülés.

Az Tanács Imre említette, hogy jó páran így mondják: „amíg lesznek, akik úgy tartják, hogy többet ér ma az a száz forint, amiért én végül 200-at kapok majd a tsz-től, addig kár beszélni az egyesülésről”. Ezek az emberek az ellenlábás hangadók. Az új, a jobb felétörő igazság azonban félnék madár még Röszkén is. A járási vb-ülésem kiderült: az az alantas szándék, hogy más munkáját eladni saját vagy más tsz közösségének, a Petőfi Tsz-ben a legerősebb. Pedig tisztességes határokon belül a leendő egyesített közösségben is lehet szó részes művelésről. A

Dobi István távirata

Sukarnóhoz

Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke dr. Sukarnóhoz, az Indonéz Köztársaság elnökéhez intézett táviratában fejezte ki jókívánságait. Indonézia függetlensége kikiáltásának 20. évfordulója, az ország nemzeti ünnepe alkalmából.

Péter János külügyminiszter ugyanebből az alkalomból táviratban köszöntötte dr. Subandriót, az Indonéz Köztársaság miniszterelnökének első helyettesét, és külügyminiszterét. (MTI)

Fekete — fehér?

Ha van téma életünkben, amely annyira és annyiszor foglalkoztatta a közvéleményt, hogy számon tartani is sok, úgy a pálmát mind közül feltétlenül az „ifjúsági kérdés” viszi el. Vitázott róla a sajtó, a televízió, vitáztak róla idők és maguk a fiatalok, tárgyalták szülők és gyerekek... Volt már e témáról regény és színdarab, hozzászóltak alapos ismerői: pszichológusok, nevelők, közéleti személyiségek, jogászok.

Amióta a világ világ, az adott kor nemzedékét mindig érdekelte, hogy miennél válik az utána következő, milyen lesz életfelfogása, sorsa, erkölcsa. S nem kell különösebb jósképesség, hogy előre lássuk: így lesz ez még jó sokáig — az élet rendje, törvénye, hogy a felnőtt és érett, tapasztalatokban gazdagodott generáció figyelje a felnövekvő utját, az apák és anyák egyengessék, fiaik-lányaik pályáját.

Igen ám, de ebben a sokoldalú törődésben olykor végtelenség válik a szemléletmód; a viták egy sajátos jellemzője, hogy elő-előtűnik bizonyos fajta fekete-fehér látásmód. Más szóval: gyakori a nézet, amely vagy csak a jót vagy csak a rosszat hajlandó elismerni, jobbik esetben együtt ezt is, azt is. „Aki fiatal, vagy csak ide, vagy csak oda tartozhat, vagy jó, vagy rossz.”

Nem tagadható: ez a két véglet is létezik. Vannak a fiatalok között egészen kiválóak, példásak a magánéletben, magatartásban, munkában, odaadók a közéletben, s vannak rosszak, huligánok, cinikusok, csak a mának élők. De a jellemző nem ez.

Az ifjúság túlnyomó, nagy többsége nem tartozik sem ide, sem oda. Nem makulátlan hős és nem elvetemült. Az ifjúság erkölcsét, jellemét, magatartását, mint semmiféle más nemzedékét sem — nem lehet skatulyázni, merev határokkal elválasztani. Hallottunk szakállas, farmernadrágos ifjútól kitűnő feleletet az egyetemen, látunk „szolid” külsejű bűnözőt a bíróság előtt. S ha csak arról lenne szó, hogy e külsőségekből ítélők nézetét vitassuk, ez talán szót sem érdemelne, a külsődleges vonás, a felszín kizárólagos vizsgálata abban is, mint minden másban, messzenőnően nem alapvető. S a külsőből a legtöbbször nem lehet a lényegre, a tartalomra következtetni.

S a lényeg, amire most utalunk, ez: mi a jellemző?

Csak néhány példa, a legújabbakból. Közismert annak a több tízezer fiatalembernek — katonának és civilnek — bátor, hősiességű magatartása, aki az árvíz napjaiban ott állt a gátakon. Voltak közöttük egészen kiválóak, s voltak szakállasok, farmernadrágosok, még olyanok is, akik talán egy héttel előbb nem adták át a helyet a villamoson. Más hír: az önkéntes építő táborokban egy hónap alatt több mint 12 ezer fiatal dolgozott, földet, út- és vasútépítkezéseken, árvízkarok helyreállításán. Való igaz, közülük jónéhányan a pihenés óráit értékes és színvonalas politikai vitákra, elméleti kérdések tárgyalására fordították, mások pedig inkább a Beatieseket hallgatták, mint a külpolitikai hírmagyarázatot. De amikor a lapátot kellett megfogni, nem volt különbség — a munka elmosta az érdeklődésbeli határokat, s egyégy forrasztotta az egyénenként más érdeklődésű, más izlésű fiatalokból álló csoportokat.

S ez a lényeges. Az, hogy bár léteznek, s elvetni valók azok a jelenségek, amelyekről olykor látnuk: a fiatal bűnözők, a huligánkodás, a cinizmus, ugyanakkor kétségkívül megállapíthatjuk: az ifjúság döntő többségének alapvető, jellem meghatározó nézetei, tulajdonságai feltétlenül pozitívak. S az új nemzedék ereje éppen abban van, hogy a legtöbb szót érdemlő nem a csekély számú egészen kiváló és a még kevesebb félresiklott fiatal élete, felfogása és magatartása, hanem derék hada. Az a nagy többség, amely nem tűnik ki sem különös példájával, sem ennek ellenkezőjével, hanem „csak” készül leendő hivatására, olykor becsületesen tanul, máskor szélsőséges táncot jár, nem bizonyos, hogy olvas Thomas Mann-t, de az sem, hogy csak ponyvaregényt, s ma vidáman utazik ugyan az építőtáborba, de lehet, hogy holnap inkább randevúra megy, mint a termelési értekezletre. S bár lehet, hogy tegnap még csaknem kopaszra nyíratta a fejét, s ma hosszúra növeszti a haját, az is bizonyos, hogy bármilyen is koponyáján az „ékekesség”, az alatt szorgalmasan gyűjtőjei korának megszerezhető tudományát, lelkeben az életre, családalapításra, az örségváltásra készül, amikor nemzedéke lesz korának felnőtt társadalma, s mi, maiak az öregek.

S mert a fiataloknak ez a rétege méreteiben, arányaiban döntően a legnagyobb, ezért mondhatjuk: ez a jellemző.

LANTOS LÁSZLÓ

Gépkocsivezetők árvízvédelmi kitüntetése

Ünnepség a 10. AKÖV-nél

Tegnap, hétfőn délelőtt, a 10. AKÖV központjában Császár Károly igazgató üdvözölte azokat a gépkocsivezetőket, szerelőket és gépkocsivezetőket, akik a dunai árvíz elleni küzdelemben kiemelkedő munkát végeztek. Május 24-e és július 17-e között a vállalat 110 gépkocsija és 140 gépkocsivezetője teljesített hősiessé szolgálatait az árvíz által veszélyeztetett területeken. A vállalat az árvízkarok helyreállításából is kivette részét. Jelenleg 25 gépkocsi és 54 gépkocsivezető segíti a vállalat részéről ezt a munkát, és a kitüntetett gépkocsivezetők jelentős része a helyreállítás területéről jött most be a vállalat központjába.

Ezekben a napokban az egész ország területén 900 gépkocsivezető, szerelő és

gépkezelő kapja meg a kitüntetést. A 10. AKÖV dolgozóinak közül 44-en viselhetik az Arvívvelemért érmet. Az Autóközlekedési Tröszt vezérigazgatója táviratban üdvözölte a kitüntetett gépkocsivezetőket.

Ezután Császár Károly köszöntötte Borbály Pált, a vállalat szegedi főnöksége vezetőjét, aki a napokban kapta meg a Munkaérdemérem bronzfokozatát, valamint az Arvívvelemért érmet. Kiemelkedő munkájáért 1500 forint pénzjutalomban részesítette. Ezután került sor az Arvívvelemért érmet, valamint az 500 forintos pénzjutalmak kiosztására. A vállalat szegedi főnökségéről kitüntették Lajkó Istvánt, Erdei Kálmánt, Sötét Zoltánt, Herczegh Imrét, Pinter Gergelyt, Császár Bélát, Vízhányó Tamást,

Tánczos Györgyöt, Bürgés Istvánt, Kaposvári Lajost, Bakró Jenőt, Kókai Antalt, Sáfár Imrét, Borsócs II. Jenőt, Tóth Márton, Légrádi Jánost, Bárkányi Márton, Farkas Ferencet, Lapátyik Lászlót, Kurucsa Jánost, Kutya Jánost, Vigh Pált, Turzó Lajost, Papp Lászlót, Szilasi Sándort, Bozókai Imrét, Abraham Lajost, valamint Weisz Güthérné gépkocsivezetőt, aki közel hatvan napot töltött el szakadatlan munkában az árvíz elleni védekezés idején. A kitüntettek nevében Erdei Kálmán gépkocsivezető köszöntö meg a kitüntetést és társai nevében megígérte, hogy továbbra is kiváló munkát végeznek. A kitüntetésen kívül a napokban adják át a 10. AKÖV telephelyein a dícsérő oklevelet is.